

NEVTEPENO POPRIJÉTA DEVICA MARIJA

Zmožna Gospá Vogrska.

POBOŽEN MESEČEN LIST.

Vrejšje ga: **KLEKL JOŽEF** vpok. pleb. v Črenslovcih.

Vsebina.

(bi) : Marija zgubi Jezusa	33
Szakovics Jozsef : Misijonska dužnost	38
Poštújmo svoje dühovnike	44
Klekl Jožef : Tretji Red Sv. Frančiska	49
Vogrski Sloven : Zgodovine iz življenja sv. Ferenc. . .	51
Sjovenec : Marija pri ženitvi	55
Glasi iz doma i sveta	59
List za deco	62

Cena lista je za domače dve koroni; za amerikance pa tri. K listi dobijo tak domači, kak i amerikanci kalendar.

Ali potrebno je list naprejdolplačati. Ki nemore naednok vse dolplatiti, naj da vsako pol leta 1 korono, ali konči 50 filerov vsaki frtao naprej.

Penezi i pisma za list naj se pošilajo na sledeči naslov: Klekl Jožef plebanoš na pokoji v Črenslovcih. Cserföld, Zalamegye.

Za naročnike i širitele lista se vsaki mesec slúži edna sveta meša.

Cisti dohodki lista se obrnejo na zidanje ednoga samostana v Krajini Slovenskoj na Vogrskom.

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA, ZMOŽNA GOSPA VOGRSKA — POBOŽEN MESEČEN LIST.

VREJÜJE GA :

KLEKL JOŽEF

plebanoš na pokoji v Črenslovcih. Cserföld, (Zalamegye).

Z dovoljenjom višešnje cerkvene oblasti.

Prihaja vsaki mesec 8-ga na veseli spomin petdesetletnice l. 1904. dec. 8 ga obhajane zavolo razglašenja verske pravice o Marijinom nevtepenom poprijetji, štiri den je te pobožen list prvič slovenom vogrskim do rok dani. — **Cena 2 koroni, v Ameriko 3.**

Marija zgübi Jezusa.

Düševna sühoča — smrten greh.

Dvanájset let star Jezus je na vüzemske svetke šo gori z materjov Marijov ino z sv. Jožefom v Jeruzalem v církev ob prvim vu svojem zemelskom življenji. Kda so pa svétki minoli, je z svoje dobrevole tam ostao duže vu cérkvi. Mati njegova bl. D. Marija i sv. Jožef sta mislila,

ka je kde med žláhtov ali spoznancih pa samo drúgi dén sta zpoznala, ka sta dete zgúbila. Kakša žalost je mogla obidti na to srcé bl. D. Marije!

Ki zná, ka je Jezus njemi, on zná to túdi, kakša zgüba je Jezusa zgübiti.

Samo ka človeka tá zgüba lahko doségne tak, kak Marijo, naime brezi njegove falinge pa túdi tak, ka je sám kriv te zgübe.

Pa kak šléč bi ti nedužen bio pri zgübi Jezusa, li bi mogao čütiti, ka ne vékše zgübe, kak Jezusa zgübiti!

Glej, Marija je nikak ne kriva bila, ka je Jezus vu posli nebeskoga Očé zaostaó od njé, ka se je kakti skrio pred njov, ka ga je ne viditi mogla.

Odrgnola se je Ona od Njega ne, zgübila je ne njegove lübézni, niti milošče, samo od njegove nazočnosti je bila oropána na tri dni na veliko žalost njenoga lübéčega srcá.

Pa se to vu tečaji düševnoga žitka vsakoga bogabojéčega človeka zgodi véási. Tak se zgodi ka düša brezi svojega greha zgübi Jezusa z svojih očih, kak či bi meгла sela človeki na pamet, kak či bi léd objémao srce njegovo, kak či bi povrgeó Jezusa: od niket ne čüti nikše tolážbe.

Žalostni stán düše je to, šteri boli pa more boleti, nego vüpanje zgübiti vu takših dnévaj ali vöraj záto düša ne sme; Koga düšnavest od greha ne toži, on naj miroven ostáne vu najvékšoj sühoči düše to znajoči, ka se je od Jezuša záto ne odtrgno, ka je za toga volo ne zgübo milošče bože niti lübezni.

To edno tolažilo naj má vu takšem stáliši düse, ka Bog tak šché, naj trpi sühočo düše svoje. To ga naj bátriva, ka Bog zná, Bog vidi, kak se on vojsküje sám z sehom, kak močno prestáne düševen boj.

Či te Bog na probo dene, je li znáš trpeti, je li znáš lübiti z vernim srcem, z čistim, nesebičnim srcem, te že potoláži, kda de se njemi dobro vidlo.

Či pa človek z svoje vole i z svojega pregehška zgübo Jezuša, to je grozna nesreča i zgüba. Pa se to túdi zná zgoditi!

Ki smrten greh véini, je sam kriv, ka ga boža mi-

š je s, s je sz, č je cs, ž je zs.

lošča povrže, sam povrže znajoč i voleč povrže, bi mogeo pisati : vkraj sūne od sebé Jezusa.

Je li znájo oni, ki tak zlehka delajo smrtne grehe, ki tak zlehka zavržejo zapoved božo ino zgūbijo svoje večno bláženstvo, je li znájo kaj delajo ?

Marija žaluje za svojim zgūblenim Jezušom.

Grehšiti, znajoč i hotěč grehšiti proti Bogi, proti náj-svetešoj krvi Kristušovoj, proti vekivečnomi bláženstvi jedine svoje, lastivne dūše ! Je to pamet ? Je slobodno to ?

Odtrgneš se od Bogá, pa zakaj ? Ti ne trbe Bogá ? ne Jezusa ? ne odkūpitela, niti zveličitela ? De ti na mesto

bože milošče, štera dūše živé, bolša srditost boža na dūsi? De ti na mesto žitka vekivečnoga bolša vekivečna smrt? na mesto zveličanja skvarjenjé?

Odtrgneš se od Boga; pa zakaj? Te je bantūvao Bog? Te je razžalo Jezus? Z kem? Lehko z tem, ka te lūbo, do smrti, do križne smrti te je lūbo, žitek je dao za tebé i krv je prelejšao za tebe?

Odtrgneš se od Boga; pa zakaj? za grehšno veselje? za diko i část? samo záto, ka ti je tak vola, tak ščeš, ali rávno záto, ka je On dober?

Pa po vsem tom se zburka v tebi dūšnavest, kak morje v vihéri! grehšne nasládnosti sploj vékši boj tirajo proti tebi, dūša pa zdiháva, je betežna, vola hūdobna postáne, pamet tmična ino ober glavé se ti omzáči néba!

Kak more človek smrten greh včiniti? Kak je mogoče, ka se človek sam šché odtrgnoti od Jezusa? Pa je li mogoče, zgodi se to tūdi!

Smiluj se mi Gospodne! ne zavrži me, ne zapūsti me vu mojoj slabosti, vu mojih grešnih nágibaj, vu mojem dūševnom siromaštvi: na zavrži me! Či me zavržeš Gospodne, ne greha, šteroga jaz ne bi včino.

Velka, najvékša zgūba je za človeka na sveti, či Jezusa zgūbi z svoje vole. Pa je to na samo z hūdobne vole mogoče, nego tūdi z grehšne nepazlivosti ino z dūševna nemárnosti.

Takša nepremišlenost, z šterov se vnogi zavūpa ino čistost dūse, mir srca, svéto vero ino svojo pobožnost v nevarnost postávi, na koj prinesé človeka na slednje? Da, ki lūbi nevarnost, on prejde vu njoj!

To — ono za droberijo držiš, pa je to samo že velka nevola, ka za málo reč držiš ono, ka te na velko hūdobjo nařela. Mála je kapla vodé pa velko jamo zdubé, či pospoloma káple.

Istina, ka te máli, odpūstlivi greh ne odtrgne včasi od Bogá, te ne správi včasi v dūševno smrt, pa ka bode z toga, či se ne boš brigao ž njim? Kelko lūbézni i milosti zgūbiš, či sam rad delaš mále grehe? Je li, ka je črv tūdi máli v lesi pa kelko kvára dela!

Nikaj pa li morem včiniti, naj Jezusa z svoje v le nikdár ne zgūbim! Pa ka bom na té način delao? Vsaki dén dūšnovest dobro zgrūntávao bodem. Pazo bodem, ka

mi pamet ne bode raztrošena niti v molitvi, niti v pogovárjanji, niti v oprávlanji poslov. Pogostoma bom hodo k spovedi, k prečiščávanji, naj mi dúševen žitek ne vejhne.

Mati svéta boža, ne daj, ka bi moja vrelost opešala. Lúbézen do tebé naj gori v meni, jaz bom te verno nasledüvao! (bi.)

Čuvaj svoje imanje.

„Iz vsega, kaj mi na sveti ladamo, smemo samo tisto za svojo vrednost držati, kaj siromakom damo; vsega drügoga nas oropa smrt. Kaj pa siromakom podelimo, je kineč v nebi shranjeni.“
Sveti Rupert.

*

„Siromaškomi deteti na pomoč biti, je veliko delo smilenosti.“
Sv. Gregor Veliki.

Misijonska dužnost.

Vredno je poglednoti tudi one veličanske sáde, štere misijonsko delo poganskim narodom i tudi misijonskim delavcom prináša.

Glavni namen misijonara pač more biti pokornost božoj zapovedi. Misijonar najobprvim to more gledati, da spuni misijonsko zapoved Kristušovo; jeli njegov trūd tudi zaželjeni sád prinesé med poganami, to je postránska reč. Istina, bitko je za misijonara, či po svojem trūdi, po svojem težkom deli nikšega sadū ne vidi; ali njega more tolažiti dūšnavest, ka je svojo dužnost spuno, i ka se je božemi misijonari, Jezusi Kristuši tudi tak godilo. Ali je záto Jezušovo misijonsko delo zaman bilo? Stanovito ne! „Moja hrána je, da činim volo Onoga, ki je mené poslao.“ I s tem je Jezuš zadovolen bio. Tak vsaki misijonar more té glavni namen meti, da spuni božo volo; k tomí svétomi nameni Bog podeli obilen blagoslov za delo i za delavca.

Blagoslov misijonskoga dela je práva vera. Misijonar poganom právo vero prinesé. I práva vera dá poganom slobodo i vekivečni žitek.

Poganstvo je robstvo, krščanstvo je sloboda i žitek. Jezuš Kristuš je Odsloboditeo i Rešiteo lūdih. Njega vsi narodje potrebūjejo, ar brez Njega nega slobode i právoga žitka. — Poganstvo je bilo zavetje težkoga robstva ali sužnosti. Vsi poganje so železne verige sužnosti nosili. I

kde se ljudje v našem vremeni nazáj pogrozijo v poganstvo, taki se njim znovič skovéjo lauci robstva. Ar slobodo je Jezus Kristuš prineso na svejt i brez Njega nega slobode, nego samo težko robstvo, sužnost. — Ešče pri najbolje izobraženih poganaj, pri Grkaj i Rimlancaj je med desetimi ljudmi devét robov, sužujov bilo. Tei nesrečni so odáni bili s telom i žitkom, bili so lást ali imánje svojega gospodára, ki je slobodno delao žujimi, ka je šteo. Tlačeni, bičūvani, križani so bili, i nišče je ne pitao za njé. Za menje so je držali, kak neme stvari. Odáváli i kúpūváli so je na senji kak márho. Klali so je i žnjimi divje stvari i ribe krmili. — I nišče se je ne gorizeo kre njih. Bili so med poganami vučeni i modri možje; a oni so svojo modrost na to pūcali, ka so probáli v nébo kričečo krivico suženjstva opravičati.

Teda je na svejt prišeo boži misijonar, Jezus Kristuš i pravo je potlačenim i mantránim robom: „Vi ste moji bratje, vi ste majega Océ deca, vi ste slobodni!“ To je bila čūdna nova reč, príe nikdár ne slišana reč, štere je svet dugo ne mogo razmeti. Ednákost, slobodo je prineso Jezus na svet. I njegovi nasledniki, misajonarje so njegov veličanski boži navuk po celom sveti raznesli. Svoj glas so batrivno gori podignoli proti krivici robstva. Povsédi so glásili, ka so vsi ljudjé ednaki, vsi ednáke pravice májo, med sehom si morejo biti bratje. Té boži navuk je potro verige poganškoga robstva, i odslobodjeni národje so svoje slobodne roké zahválno podignoli gori k nébi.

Najduže je goristalo suženjstvo, tržtvo z ljudmi v prekunjenom pokolenji Chama v Afriki. Ešče v slednjih 300 letaj je više 30 million afrikanskih negerov samo v Ameriko odánih za sužnje. Keliko so se katoličanski misijonarje trūdili i vojskūvali proti tomi sramotnomi tržtvi, to je samo pri Bogi gorizapisano. Afrikanski čarni ljudjé (negerje, zamorci) katoličanskim misijonarom, na priliko Klaver Petri, Lavižri pūspeki i vnogim drūgim májo hváliti, ka so oni dnes več ne prodájálno blágo, nego ednáki ljudjé z drūgimi. Ar Kristušova vera je odslobodjenjé iz robstva.

Poganstvo je najbolje dolepotlačilo človečo čést žen-

skoga spola. Pri poganaj je ženska ne drugo, kak službenica moža, samo za to stvorjena, naj dela, trpi i spunjáva žele moža. Pravice, samostojnosti nema, njeni del je trpeti i vmreti. Té težki stan ženskoga spola je zrok, ka se pri poganaj dekle i ženske tak gostokrát samé sebé vmorijo. Niti v modernih poganskih držávaj, kak na priliko v Indiji, v Chini i v Japáni neima ženski spol ednákih pravic. Samo tam, kde poznajo božo Mater, prečisto Devico Marijo, to najlepše i najsvetejše stvorjenje med lúdmí, tam najde ženski spol svojo pravico, samo v krščanskój veri stoji ženska v svojoj človečój čésti i vrednosti.

Krščanska vera vči, ka je vsaki človek svoj gospod, ka vsaki má svoje človeče pravice, šterih se nišče nesme teknoti; ka v človeki živé nikaj, ka njemi visiko čest dá, najmre boža spodobnost, nemrtelna dúša, po šteroj je vsaki človek ednaki z drugim. Krščanska vera samo edno prednjost pozna med lúdmí, edno plemenitost, to je plemenitost dúše, jákost. Kakše veselje morejo prinesiti tei boži navuki ednomi sužnji, kak srečno i blaženo čútenjé njemi napuni srcé, kda obrpvim zve té najpravičnejše bože navuke! Teda čúti obrpvim, ka je vredno živeti na sveti.

Tak so misijonarje odszoloboditelje poganov iz telovnoga robstva, oni prineséjo rešitev vu večjezeroletno vozo poganskih narodov, oni je pozdrávlajo s temi rečmi Jezušovmi: „Goripoglednite i pozdignite glavé vaše ar se približava odkúplenje vaše“. (Luk. 21. 28.)

Ali bole, kak strašno telovno robstvo, teži pogane dúševno robstvo. Sv. Paveo apoštol piše, ka so poganje „za volo bojznosti od smrti v celom življenji v robstvi bili“ (Hebr. 2. 15.) Verige toga robstva je greh naložo na lúdi. Čútili so greh, čútili so svojo krivdo; poti pomirenja i zadoščjenja so pa ne poznali, svoje dúšnevesti so ne mogli pomiriti. Njihova dúša je žejala blaženstvo, mir, zadovolnost, i vüpanja na to so ne meli. To življenje brez tolažbe i brez vüpanja se pozna na lici poganov, ar vsi nikak otožno glédajo, na obrázi, očáj i okoli lamp se njim nikša žalostna črta pozna. To je čarna tenja smrti, štere ne razsveti vüpanje večnoga žitka; to črto njim je na obráz zapisala groza od pústoga groba, iz šteroga ne čakajo odičenoga goristanenja. Poganstvo neve odgovora

dati na največja pitanja človečega žitka: zakaj živémo, zakaj vmerjémo, odked je vest greha, kak se moremo greha rešiti, ka bode po tom življenji?

V tom mráki poganstva šče misijonar svetlost vužgáti s Kristušovim navukom. Krščanstvo potere verige dūševnoga robstva poganov. Krščanstvo dá istinski odgovor na vsa velika pitanja žitka. Smrt je več ne strašna, ar Jezuš Kristuš jo je obládao; grob je več ne grozen, ár na njem stoji križ, znamenje odkūpljenja, zadoščenja i pomirenja z Bogom. Kristušov navuk doliezbríše žalostno črto iz lica poganov, ar njim dá vūpanje vu božoj smilenosti i lūbavi, vūpanje vekivečnoga blaženoga žitka.

To je sád misijonskoga dela: odslobodjenje iz telovnoga i dūševnoga robstva. Kde je prlé sama noč i sénca smrti vládala, tam se novi žitek začne, nezmero lepši i veselejši od onoga, steroga so lūdjé v poganstvu živeli. Té právi žitek se rodi iz krstnoga stūdenca, šteroga je misijonar goripostavo; hráni i krepí se té žitek iz oltára, šteroga je misijonar na poganskoj zemli zozídao, na šterom vsaki den darūje právomi Bogi právi, vreden i prijéten áldov, iz šteroga novi verniki dobijo krepko hráno i vrástvo za svojo dūšo, najmre presv. Telo Jezušovo. Té žitek se ne dokonča brez tolažbe, med strahom i zdvojenjom, ar na konci toga žitka tūdi tam stóji misijonar, prinesé bežežnomi nebesko tolažbo, pomirenje z Bogom, najsvetejšo napotno hráno i proti smrtnomi stráhi i bolezní zmožao vrástvo svetoga olja.

Kristušovi navuki, ali misijonarje, ki té navuke glásijo, prineséjo poganom tūdi zemelski blagoslov. Komi májo hváliti europske države svojo izobraženost ali omiko, svoje blagostánje ali premožnost, svoje znánje i naprednost? Kristušovim navukom i misijonarom, ki so nekda naše očáke na kriščansko vero preobrnoli. Tak zdaj tūdi misijonarje prineséjo izobraženost, omiko vu poganke kraje, oni navčijo divje i nemárne pogane na delavnost, na obdelávanje zemlé i na vse potrebne meštrije, oni je navčijo čteti, pisati, računati. Po izobražnosti i znanosti si pa lūdjé lahko správiyo vsakdenešuji krūh, pa ešče več:

blagostánje, imétek. Tak oni lúdjé, šteri so prlé samo si-romaštvo, glád i pomor poznali, lahko živéjo, kak se člo-veka dostája. Misijonarje njim prinneséjo túdi zemelsko srečo, spuni se nad njimi, ka je sv. Paveo nekda Korin-
tancem pisao : „Vu vsem ste bogáti grátali po Kristuši“.

Té veličanske nebeske i zemelske, dúševne i telovne
dobrote prinesé misijonar poganskim národom. Zatogavolo
ostávi očo i mater, brate i sestre, ostávi domovino i
lehki i lepi žitek med poznánimi lúdmí; i na sebe zeme
težki, strádanja i smertne pogúbelnosti pun žitek med
divjimi poganskimi lúdmí. I vse to za kaj? Za nebesko-
plačilo. Ednok je Peter apoštol pitao Jezusa : „Ovo, mi
smo vse ostavili i nasledújemo Tebé, ka mo pa meli za
to?“ I Jezus je odgovoro : „Zaistino, velim vam, vi, ki
mené nasledújete, kda de Sin človeči na trani svoje sláv-
nosti sedo, túdi bodete sedeli na dvanajsetih tronaj i so-
dili dvanajset pokolenj Izraela. I vsaki, ki ostávi svojo
hižo, ali brate ali sestre, ali očo ali mater, ali ženo ali
deco, ali njive za mojega Iména volo, stokrát teliko dobi
za to i vekivečni žitek de imeo.“

To je obečanje za misijonske delavce. To je plačilo
za misijonsko delo. Jezus Kristus obilno, bogato plačuje :
„Stokrát teliko i vekivečni žitek.“ Vekivečni žitek“ zna-
menúje ono blaženstvo, štero Jezus za misijonsko delo na
drúgom sveti dá; „stokrát teliko“ pa znamenúje on ná-
jem, šteroga Jezus žə eti na zemli dá za misijonsko delo.
Vsem, ki misijonsko dužnozt spunjavajo, misijonsko delo
z svojimi dári pomagajo, je obečao Jezus eti na zemli
„stokrát teliko“. Vu istini je vsaki dár, vsaki áldov, šte-
roga lúdje za misijonstvo prineséjo, na vekši hasek dari-
telom, kak misijonarom i poganom. Modri i pobožni skrb
lúdjé nam svedočijo, kak očividno preobrné človeka
za misijone. Ali nevidimo sami, ka so rávno tisti najbole
pobožni, goréči krščeniki, šteri se za misijone največ trū-
dijo? To je „stokrat tak veliko“ dúševno plačilo eti na
zemli. — Ali ne vzememo sami v pamet, kak se povek-
šáva imánje, dobrostánje onih krščenikov, šteri za misi-
jone največ darújejo? To je „stokrát tak velika“ telovna
plača. —

Ka je sv. Paveo apoštol pisao : „Vsi ona iščejo, štera
so njihova, ne štera so Jezusa Kristuša,“ — to denešnji

den tudi valá. I rávno to je najvékša pogübelnost za nemrtnelne düše, to zemelsko čütenje, ta zalüblenost v zemelsko vrednost. Skoro vsi bole iščejo svoj zemelski dobiček, kak Kristušovo diko; skoro vsi ráj áldüjejo za svoj teloven hasek, kak za Kristušovo králestvo. I tá grešna poželivost, to posvetno čütenje nezračunano krivic, nevošččenosti, nemirnosti i nezadovolnozti dela na svejti! Ali skrb za misijonsko delo, dári za misijone pogasijo človeki to grešno poželivost, pobüdijo vu njem apoštolskoga, misijonskoga düha, čüto de v sebi blázeno istino Jezušovih rečih: „Iščite najobprvim bože králestvo i njegovo pravico, i vse drügo se vam k tomi dodá.“

Za sklep ponávlam slednje reči, slednjo volo Jezušovo: „Ite po vsem sveti i včíte vse národe!“ Dnes, kda je Bog celi svejt odpro pred nami, kda na vse kraje s vejta železnice i bistre ládje pelajo, kda je Bog krščanskim národom teliko imánja dáó, keliko so ga prlé nikdár ne meli: dnes nam Jezuš Kristuš resno ponávla svojo slednjo zapoved: „Ite po vsem svejti i včíte vse národe!“ Ite na pomoč svojim bratom, ki so ešče v tmici poganstva. Za njé je tudi tekla presvéta Krv Jezušova. Či lübite Jezúša, tak morete tudi vse düše lübiti, za štere je On trpo i vmro. Ne je zadosta samo moliti: „Pridi králestvo Tvoje,“ — nego potrebno je trüdi daritev prinesti za to, ka naj bože králestvo pride na svejt i naj se razsiri po celom svejti.

Szakovics Jozsef.

Poštüjmo svoje dühovnike.

Poštüjmo je, mejmo njé v najvékšem poštenjej, zato ka so vredni toga poleg njihova velke části. Tak známo, da kem vékša je oblást, tem vékša more biti tüdi čést onoga ki tisto oblást nosi. Ali pitam vas, je li jé vékša oblást na sveti, kak je dühovniška? Ci jé, što jo má? Lehko kral, ali casar? Nigdár ne! Ka je teh zemelskih plemenitášov oblást proti dühovniškoj oblásti?! Lehko právimo, ka skoro nikaj. Istina, ravnajo pa ládajo velka imánja, ja ešče so gospodje življenja pa smrti, ali to szo vse samo zemelska, vremenitna dugovánja, štera se niti primeriti, ne dájo k dūševnim, šterim je jedini gospodár na zemli dühovnik, ár je dühovnikom dáo Jezus Kristus oblást njegove milošče deliti med lüdstvom.

Méšnik má oblást, krüh i vino na telo i krv Kristušovo obračati. On vsaki dén odpre nam vráta nebeska, nad štera na njegovo, reč doli stopi sam Jezus kristus na oltár, naj se za dár prinesé svojemi Nebeskomi Oči, kak se ednok darüvao križi viseč.

Čüda dela dühovnik, štera drügi nišče nemore delati. Njega sam Kristus boga, ki je to njemi sam obečao gda je pravo: „To činite na moj spominim.“ Svet se čüdiva, ka je na reč Jozneja sunce stanolo na nébi, — ali je ne vékša čüda, gda na reč méšnika Jezus Kristuš, sam Bož, gospod i krao vseh králov, doli stopi z nebés i med nami šče prebivati?

Svet se čudiva nad oblastjov Eliaša proroka, ki je ogenj sproszo z nébe na svojo daritev. — Ali ka je to proti onoj čudi, štera se pri sv. meši zgodi na réč dühovniško? Ne pride z nebés samo ogenj, nego On sam ki je Gospod ognjov, ki ogenj posila z nebés, Jezus Kristus, ki sam právi: „Ogenj sam prišeo pūšcat na zemlo, i kaj ščém drūgo, naj bi se vužgao.“ Vuzgao od njegove lūbeznosti — na lūbézen.

Oblást méšnika premore vso zemelsko oblast! nega oblasti knjegovoj spodobne. Eden krao, ali casar, ki veliko imánje láda, je tak podvržen popi, kak drūgi prosti človek. Je li njemi na njegovoj slednoj vōri pomága kaj njegovo imánje, njegovo bogástvo? Je li ga vračitelje njegovi morejo smrti odsloboditi? Nemajo té moči. Ali dühovnik ga oslobodi, ne rávnoč od smrti; mreti bo záto mogao, ali ešče od nikaj vékšega, od vekivečne smrti, od skvarjenjá, od pogūblenjá. Če ga dühovnik ne odvéže na srádnjoj vōri, na veke de mogao prejtí. Ne pomága tú nikša drūga posvetna oblast, samo li dühovniška.

Ka je vékša popovska oblast od vse zemelske oblasti, to so že dávno sveta spoznali ešče poganski casarje.

Gda je Veliki Aleksander okoli vzeo Jeruzalem váraš z svojim šeregom, lūdstvo se je jáko zosagalo po celom városi. Víšešnji pop, Jaddus, ide pred neprijatelskoga krála, naj bi se molo za váraš. Kak je poganski casar ovárao víšešnjega popa, na kolena je spadno pred njim i tak poslūšao njegove reči, kak če bi njemi žitek odvisen bio od njega. Prošnjo popa je poslūno i mér dáo váraší. Potom ga pita njegov sluga, Parmenio, zakaj se tak jáko ponizo pred ednim popom? I Aleksander njemi odgovori: „Ne sam njega molo, ka sam klečao pred njim, nego Bogá, šteroga je on sluga. Jaz spoznam vekivečnoga Bogá, záto túdi poštváti morem njegovoga slugo.“

Iz teh rečih se naj včijo gizardvci, ki nevejo kak se more poštváti dühovnik.

Naj si vzemejo peldo od Teodozjus casara, ki je ednok na pūšpekovo správišče prišao i gda so njemi tam mesto ponūdili, naj bi se dolseo, je etak odgovoro: „Bog me vari- Jaz tú nesmem dolsesti, ár je to mesto slūž-

benikov Gospodovih. Pa je stoječki poslušao zbor do konca. Pa je cesar bio: Kolko bole morejo poštvati duhovnike zato prosti ljudje!

Ešče več takših lepih zglédov bi vam lahko naprej prineseo, ali ne je potrebno. Vsigdár istina ostane, kaj je sv. Ambroz pravo. „Ka či popovsko oblás i čést vküp primerimo z králeskov, tak daleč bo popovska od králeske, kak zlát od olova.“

Popovska oblást je ešče vékša, kak svécov oblást. Sveti očáki nam pišejo, da je duhovniška oblást spodobna k angelskoj oblásti, i ešče je vékša od angelske. Da kak angelje, tak so túdi duhovnicje, službeniki Gospodovi.

Gda se je ednok angeo skázao zlátovústnomi sv. Jánoši, on je na kolena spadno pred njim; ali angeo ga batriva: Ne delaj to, zakaj, ve sam jaz tvoj delni tovariš! — Té reči telko pomenijo, kak či bi angeo pravo, zakaj spádneš na kolena pred menov, ve sva ednáke oblásti, jas to opravlam, to delam, kaj ti; jaz takšo oblást nosim, kak ti. Jánoš je neimre duhovnik bio, záto je angeo ne dopústo, ka bi pred njim kléčao.

Svéti Jánoš nam dale právi: „Duhovnik takšo oblást má, kakše je Bog ne dáo niti svojim angelom.“ — Šteromi angeli je pravo gda Bog: „Tebi dam klúče od kralstva nebeskoga.“ — Šteromi je pravo: „Ka odvézes na zemli, odvézано bode v nebi.“ Je li pravo gda svojim angelom: „To činite na moj spomin.“ Nieden angeo je ne dobo té oblásti, štero zadobi eden duhovnik.

Poleg té strašne oblásti, k šteroj spodobne nega več na sveti, túdi část ednoga duhovnika kak velka more biti. I poleg té velke duhovniške česti se je večkrát zgodilo, da so sami angelje nebeski služili, dvorili méšniki gda je mešúvao. Svéti Nilus piše, ka je vido gda so zlátovústnomi sv. Jánoši pri svétoj meši angelje dvorili i da bi njemi vékše poštenje mogli skázati, činili so to bosí. Zgodilo se je túdi, ka gda bi Parmanski sv. János ednok sveto mešo šteo služiti, ne je bilo koga, ki bi njemi dvoro pri meši i naslednje njemi je eden angeo prišao na pomoč.

Duhovnik má oblást grehe odpústiti pri svétoj spovedi, štere oblásti túdi nišče nema na sveti drúgi, kak duhovnik.

Premislímo si ednoga človeka, ki je neprijátelom svojim v roke spadno i na pol mrtev leži v grabi. Dobro zná, da je smrt njegova že blüzi, ka de mogao iz sveta idti. — Kaj mára on zdaj za telo, dūšo si ščé osloboditi, njo samo da bi mogao rešiti; oj da je pa tak jako oklajena z ružnimi grehi. Spovedao bi se rad, ali ka sir-mák, da nega dūhovnika, komi bi razodea svojo dūšnovest. Pa viš, kaj njemi hasni zdaj vse njegovo bogastvo, nemore njemi pomágati nikaj, pa či vsi njegovi dobri priátelje če gli ravno vsi krali i plemenitaše sveta prideo k njemi, kaj njemi pomágajo? Nikaj. Ravno či vsi angelje serafje dolistopijo znebés, molijo lahko za njega, ali od grehov njegovih odsloboditi ga nemorejo. Či vsi mantrnicje, či vse device, či gli sáma Marija, mati nebeska, stojijo okoli toga nesréčnoga mladénca, — dosta njemi morejo pomágati z svojimi molitvami, to je istina — ali od grehov ga odvezati nemorejo. Nemajo té oblásti. Ide naslednje eden dūhovnik mimo njega, začüje že ozdaleč žmetno zdihávanje betežnika, k njemi stopi, vidi njegovo nevarnost, smilüje se nad njim, doli poklekne k njemi, betežnik odkrije njemi svojo dūšnovest i on gorzdigne svojo desno roko govoréči: Jaz tebe odvézem, i na té reči doli počijo verige greha, šteri so ga doségamao držali, dolispáadne žmeten kamen ž njegovoga srcá; oh kak nači se čüti včasi gresnik, a kak je veselí, da se je pred smrtjov zméro z svojim Bogom. Zdaj že rad merjé, zdaj že se ne boji smrti, či ravno včasi pride, pa či za istino pride, dūša njegova, štera je že znábiti na slednjoj stubi stála pred skvarjenjom, zdaj med popevanjom angelov ide v vesélo vekivečnost.

I to se zgodi na reč ednoga dūhovnika, ednoga mész-nika, steroga svet danésnji déu za nikoj ma s šteroga se norca dela i nešče njemi skázati tišto poštenjé štero se njega dostaja, poleg njegove svéte césti i strašno velike oblásti. Je li je vékši dobročiniteo grešnoga národa, kak je pop? Ali danešnji človek to nešče spoznati. On popa ne drži za drügoga, kak za lahkoživca. Poštenjé, ah to nanč ne iščimo, ka bi njemi skázao, ešče je gotoven kre njega idti brez toga, ka bi si kranščák malo odzdigno.

š je s, s je sz, č je cs, ž je zs.

Malo, zaistino malo jé takših, ki bi svojega dühovnika v takšem poštenje meli, kakše se njega dostája. Dühovnika more poštvovati vsaki človek, či što njega ne poštvuje kak človeka, more ga poštvovati kak méšnika, ár je on namestnik Kristušov, ki je sam pravo : Ki vás poslúša, mené poslúša — ki vás ne poštvuje, mené ne poštvuje.

Lehko bi rad znao, kak moreš posttvovati svoje dühovnike? Pogledni svécov zglede kak so oni poštvivali njé!

Sv. Anton. či je popa srečao, je na kolena spadno pred njim i gori ne stano, dokeč je blagoslova ne dobo od njega.

Sv. Ferenc je pravo, ka či bi on naednok ednoga angela pa popa srečao, prlé bi méšniki skázao svoje poštenje pa te angeli.

Sv. Katalena je v takšem poštenjih držála pope, ka da je vidla mimo hiže idočega popa, je vöbežala, pa njegove stopaje küšvavala.

Sv. Ferenc Saléški kak püšpek je ednok méšnike posvečvovao v cérkvi. Gda je opravo delo, je vö šteo idti, ali pri dverah ednoga nova méšnika vidi stati. Pita ga, na koga čaka? Te te uovoméšnik odgovori : Že duže me eden angeo sprevaia ; prléгда sam ešče ne bio gorposvečeni, mi je vsigdár na desnoj stráni bio pa nad dveri vsigdár pred menov šo vö, zdaj pa da sam to velko čést zadobo, na levoj stráni ide poleg mené pa nešče pred menov vö idti záto sam na njega čakao.

Svéci ino angelje znájo poštenje skázati dühovnikom ali grešni lüdje nevejo, ali bole neščejo. Ednok do od toga túdi grozoviten račun mogli dávatí.

Tretji Red Sv. Franciška.

Zvün plesa česa se ešče naj ogiblejo tretjeredniki? II. poglavje §. 2. pravi nadale „nespodobnih gledališki iger, kakor tüdi pojeđin, naj se jako skrbno varujejo.“

Kaj je to „nespodobna gledališka igra?“ Takša igra, štera je nedostojna, veri i poštenomi življenji nasprotna i pri šteroj se takše nedostojno djanje predáva, (špila), drügi pa to glédajo. Zato se pravi gledališka igra, ar se gléda igrača igralcov. Hiša, v šteroj se te reči predavajo se zove gledališče (nemški teater — vogrski szinház). Samoobsebi se razumi, ka tretjerednik teh Komediij ne sme gledati, da je že nišče drüge tüdi ne sme, je krščen, ali pogan, zato ka se protivijo deseterim božim zapovedam, posebno prvima dvema i šestoj.

Sme se pa glédati Kristušove življenje, trpljenje, ali drügo pobožno predavanje, po šterom se düša vči Boga ljubiti i sveto živeti.

Nadale „jako skrbno se moremo čuvati pojeđin.“ Pojeđina se nači ešče pravi mao, goščenje. Takši shod, ali spravišče, gde se samo za volo jesti i piti zahajajo lüdje je tretjerednikom ostro prepovedamo kak bali, majališi i drüge veselice, kam se lüdje na dobro pijačo i pečenkó pováblajo. Tretji red je pokore red. Pokora se pa samo v zatajüvanji more doprinašati. Dober Bog nam po sv.

Pavli apoštoli glasno naznanja, ka je „*bože kralstvo ne jestvina i pitvina*“ (Rim. XIV. 17.) ki ščemo zato bože kralstvo zadobiti, ne iščimo je v jeli i pili. Zato, če kam idem, *nigdar* nesmem ta za volo jesti i piti iti. Pravimo smo pozvani na kakšo pošteno svadbo, ali pozdravimo poznanca na njegov god — včinimo to z lübeznosti i niti ta najskrivneša žela nam naj ne bo ka bi se tam zdaj z bolšov hranov nasitili, kak doma; če bi jaz z tem name-nom pohodjavao svoje prijatele te bi jaz ne njih poštlüvao, nego njuve pečenke i njihove pinte.

I, ka sem jaz ne za volo jesti i piti nego z lübeznosti koga pohajao, se odkriva po mojem odhodi. Če jaz po goščenji po celoj fari razglašujem, kak inalo je bilo na stol djano, kak sūha kokoš i kak kisilo vino, no te jaz po celoj fari razglašujem, ka svoj blek od poznanca i roda bole poštlujem.

Bodimo zadovolni, vzemimo kaj nam prijateo prevüpa dati, čtebolše, bolše, če slabše, slabše, nato pazimo samo, da prek reda ne bomo ne jeli, ne pili.

Sv. Chrisostom pravi „Gde je pijanost, tam je vrag.“ Pijanosti se pa človek v krčmi navadi. Tretjerednik zvün istinske potrebe ne sme zato *nigdar* v krčme. Takša potreba je pa ne, gda ga doma žeja kole i si jo ide gasit z dečičkom, pogasi je pa komaj z pintom. Zatajimo se. Voda je najzdravejša pitvina. Če pa vino pijemo, zmerno je vživajmo i mešajmo je z vodov naj nam ne obškodi. V krčmo ne hodimo, dajmo si v potrebi rajši domo prinesiti, da neredno, gosto pohájanje krčmev nam ohladi lübezen do Boga, vužge pa do sveta. Travnik, šteri je pramoker samo smüdje rodi. Tak naš düševen travnik tūdi nehasnovita bo rodio, če bomo ga z nerednov pitvínov vsigdar mokroga držali.

Zmislimo si na Jezusa z žučom i jesihom napajanoga i njemi oblübimo zmernost v jestvini i pitvini i prosimo ga ponizuo blagoslov: Najslajši Jezus Amen.

Klekl Jožef.

Zgodovine iz življenja sv. Ferenca.

Vu življenji sv. Ferenca najdemo vno go zgodovin, z šterih presvetlo vidimo jakosti Oče trétjerednikov, štere-deca dúhovna sv. Ferenca nasledúvati morejo. V denéšnji štévilki začnemo njé pripovedavati.

I. Sv. Ferenc zadobi prvoga svojega vučenika.

Prvi vučenik sv. Ferenca je bio imeniten Gospod Bernardo da Quintavalle. Povrnjenje toga imenitnoga moža se je etak zgodilo. Gda je ešče Sv. Ferenc vu sveckoj op-ravi hodo, či glih je že zapústo te svet, ino za toga volo od vnogi lúdi ošpotan, zavržen bio, ne samo od nepoz-nanih lúdi nego ešče od starišov ino rodobine vse to za-metavanje je z-čudavrednov potrplivostjov podnášao. Vu Assisi váراسi je živo v onom vremeni eden najbogateši, najčedneši gospod po imeni Bernardo.

Te gospod, gda je vido to čúdivanja vredno potrpli-vost ino stanovitnost sv. Ferenca, sam vu sebi si je pre-mišlavao od te jakosti sv. Ferenca, ino je na vu sebi gori prišo na to, ka te jakosti nišče nemre imeti vu sebi brezi zvúnredno velike bože milošče.

Povabi záto k sebi sv. Ferenca na večérjo. Sv. Fe-renc gorvzeme pozvanje, ž njim večerja, ino si eščev nje-govoj hiži na noč dolpočine. Bernardo je želo skúšavati pobožnost sv. Ferenca, zato njemi vu svojoj lastivnoj spalnici da mesto za počinek, gde je celo noč goro pos-vet. Sv. Ferenc, naj zakrije svojo pobožnost, táki kak vspalnico pride, ide na počinek, ino se napravi, kak da bi globoko spao. Rávno tak ide túdi za krátki čas Bernardo spát, ino začne globoko si zdihaviti tak da bi sladko spao. Po istini je pa verastúvao ino pazo sv. Ferenca. Gda je sv. Ferenc že to štímao, ka je Bernardo globoko zaspó, gori stane iz postele ino začne pobožno moliti,

š je s, s je sz, ě je es, ž je zs.

roké, oči proti nébi vzdigne ino stalno zdihava : Bog
moj ! Bog moj !

Britke skuže točoč do zorje si je zdihávaeo : Bog moj !
Bog moj ! Te reči govoréč si je sv. Ferenc premišlavao

Sv. Frančišek predga pokoro.

od velike dobrotivosti bože, ki je iz pomilūvanja na ete
svet prišeo, ki je mro za grehe sveta, za svojega nev-
rednoga slugo Ferenca, naj zdravilo postane njegovej dūši,
pomoč, tolažba v težavi. Od Boga presvetleni je najmre

naprej viđo, kak velika dela zeše Bog po njem spu'ti, čüto je svojo slabost ino malenkost zvaó je zato Bogá na pomoč ino ga proso, naj njegovo slabost svojov milostjov podpira, ár brezi njé nikaj nemre doprinesiti. Bernardo pri svetlobi posveta vidévsí to pobožno molitev ino pre-mišlavajoč si ober rečih štere je sv. Ferenc govorio od Dühá svetoga presvetleni se odloči, ka svoje življenje pre-obrué. Z-rana záto zové sv. Ferenca ino njemi etak go-vori: Brat Ferenc! močno sam odločen, ka svet odstavim ino bodem tebé následüvao, kajkoli bodeš meni zapo-vedavao.

Slišajoč sv. Ferenc ete reči, krotó se je radüvao ino etak govoró:

Bernardo; kaj si ti zdaj pravo, to je veliko, ino čüdnovitno delo, to moreva opitati Jezüša najnoga gos-poda, ino moreva Njega prositi, naj nama bode milostiven ino naj nama pokáže pot, na štero naj zové, naj naj uavči, ka je njegova svéta vola. Záto hodiva v hižo püšpeka, tam je eden goréči pop, ino dájva ponjem na to naka-nenje edno svéto Mešo slúžiti, ino moliva do trétje vöre proséč Boga, naj nam pokáže, gda se tretjikrat méšna knigo gori odpre ono pot, na štero naj zové.

Bernardo je v to prevolo. Na to se zemeta na pot, idetav püšpekovo hižo, ino gda sta že svéto Mešo poslú-šala ino molila de trétje vöre, na prošujo sv. Ferenca je pop vzéo méšno knigo v roke, križ na njo vrgo, ino gori odpro trikrát vu iméni našega gospoda Jezüša Kristüša ina prvo odpiranje knige se najdejo one reči, štere je Jezüš pravo mladenci, ki je na popolno življenje želo stopiti: „Či popolno ščéš živeti idi, odaj vse kaj imaš ino raz-deli siromákóm zatem pa hodi i nasledüj mené.“

Na drügo odpretje knige se skažejo one reči, štere je Jezüš pravo vučénikom, gda je njé včít poslao: „Nikaj ne vzeinte sebov na pot, ne palice, ne turbe, ne obüteli ne penez.“

Z tem jihva je želo opominati, navčiti, naj svoje vüpanje jedino v Bogá položita, naj na drügo skrbi ne-mata, kak na razširjanje evangeliuma.

Gga se je kniga obtrétjim odpre skažejo se ete reči: „Ki za menom ščé hoditi, naj se zataji, naj si vzeme svoj križ na sébe ino hodi za menom.“

Te je pravo sv. Ferenc Bernardoi: Glej tanáč, šteroga Jezuš dáva nama, idi ino v včini kak si slišao; blagoslovljen pa naj bode naš gospod Jezuš Kristuš, ka je naj za vredne najšo svoje želenje nama na znanje dati.

Bernardo slišajoč te reči odide, oda vse, ka je ládao, ár je prebogáti bio ino z-velikim radüvanjom razdeli svoje imanje siromakom, dovicam siroticam, bolnišnicam (spi'alom). Vu razdeljavanji je njemi nevtrüdlivo pomagao sv. Ferenc.

Slišajoč pa eden gospod po iméni Silvestro, ka sv. Ferenc teliko penez deli, od skoposti obládan njemi govori: Ti si ešče meni ne vöpláčao on kamen, šteroga si za popravko tvoje cerkvi od méne küpo, ali zdaj maš peneze, zdaj me pláčaj vö. Sv. Ferenc občüdivajoč njegovo skopost, nešče se žnjim boriti, nego ségne v mošnoj njemi napuni žep govoréč: či želeš ešče ti več dam.

Silvestro zadovolen ide domo, ali večér, gda si premisli svojo skopost, kroto nemiroven postane, ino trikrat vidi v prikazmi iz vüst sv. Ferenca eden veliki zláti križ prihajati, šteroga vrh de nébe segne, edna stran križa do izhoda, ta drüga stran pa do zahoda ségne. Na to videnje obžalüje svojo skopost, vse razdeli, ka samo ima ino vučenik sv. Ferenca postane.

V rédi sv. Ferenca je postao izvrsten vučenik, i je od Boga obilne milosti dobo. Vreden je bio večkrat z Bogom govoriti, kak dober prijatelj govori z dobrim prijatelom. Ravnotak je blagoslovo Bog tüdi Bernarda, ki je vreden bio Bogá že v tom žitki večkrat viditi. Sv. Ferenc je pravo od njega, ka je on nastavo franciškani réd, ár je te prvi bio, ki je ostavo svet, vse ta dao Jezušovim siromakom, ino začno evangeliumsko siromaštvo sebé darüvajoč siromaškomi Jezuší, ki je na križi brez oprave v tom najvékšem siromaštvi vmro.

Vogrski Sloven.

Marija pri ženitvi.

Prišli smo do šeste hiše! Tū se tūdi nikaj priplavljajo. Pito sam stariše, ka to pomeni, ka tak vred jemlejo celi hram. Ja, govoriyo mati, Geto namenimo ženiti. Tū je že njeni čas. Šestnajst lejt je stara še pa zadosta velka ja. Kak sam to zaslišo, sam si Včasi mislo, ta matija drūgo nevejo, kak moriti svojo jedino Geto.

Ešče več hiš je, gde se ženiti želejo. Nego dale ne hodimo. Tū so pa takša dela, štera se nedostája niti vōpraviti. Že dobro so ne začnoli, kak bi pa te dobro naprejdūvali. Či že tistim slabo ide, ki dobro začnejo, kak bi te onim moglo dobro idti, gde je že zsačetek grehšen.

Ino kak je te to ka dobrih ženitev človek malo nájde? Zato je to tak, ar se brezi Bogá godi. Mi smo ne navajeni pred vsakim poslom vékšim Bogá na pomoč zazávati; pri tom deli se tūdi vnogokrat spozabimo z njega. Pa hižni zakon je Gospodni Bog nastavo v paradižomi. Bog je bio pri prvoy ženitvi, Bog je dao vkūper Adama i Evo. Gospodni Bog more biti pri našoj ženitvi tūdi. Ma-

rija je bila pri ženitvi v Galileanskoj Káni; tak se dostaja, naj bode ona nas oči pri našoj ženitvi tudi. Bog je ne pri vsakoj ženitvi, Marija je ne pri vsakoj ženitvi, zato so pa naši zakoni ne mirovni in ne srečni. Zato se zgodi to, ka kakšteč lepo se začne, li nikak tak se zamota delo, ka se dostokrat nemremo rešiti nevole, hūdi dūh tak zapleté, ka nikak nemremo razplesti delo. Pa to je tudi zato tak, ár kak Marijo ne prosimo za obrambo i dober tanač pred ženitvov, ravno tak nevemo za njo po ženitvi. Či se kjer kaj naprej da, bi vsi mogli se k Gospodnomi Bogi obrniti, kak vu prišestnoj zgodbi to najdemo.

1868 leta se je zgodilo, ka se je eden imeniten muzikant oženiti želo. Ide zato, kak pravimo vogledi. Imena njegovoga nemo pravo. Samo to ščem naznaniti, ka je ne bio človek vsakdenešnji musikant, kak vnogi naši degašje ali fudašje; nego, či je za strūne prijó je srce geno.

V hižni zakon si je psa šteo vzeti edno siromaško nego skrbno, bogaboječo, pri domačem deli precí prilično, razumno gospodičino. Té iména tudi nesmem ovaditi; pa nanč nam to ne trbe znati, brezi toga zgodovino tudi prerazmimo.

Gospodičina je dobro znala, ka je za ednoga človeka te goslar. Ino to tudi previdla, ka šče ona sklenoti z tem človekom na cele svoje žive dni. Muzikant je pijanec bio; kaj se pa edna bogáboječa dekla, gda njoj nikaj ne fali, k takšemi grešniki zavezala.

Naša Gospodičina bi tudi velko košaro dali tomi možaki, či bi ne potrebni bili pomoči. Privolili so zatov hižni zakon, nego samo tak, či človek pijančevanje ostavi.

Lūdje nikáki radi i lahko obetajo. Posebno pijanci so lehkomišelni pri obečanju. Gda pa oblūbo doprinesti trbe, se vnogokrat moremo podpreti, či ščemo oblūbo spuniti. Pijanec se pa podpreti neve ár volé nema, záto pa njegovo obetanje nikaj ne valá. Našemi muzikanti je tudi žmetno bilo svojo oblūbo zdržati. Zaprva se je ešče nikaj nazajdržo. Liki počasi je nazaj spadnov svoj stari greh.

Vsakaj rédnój ženski je velki križ, gda pijanoga moža vidi. Našoj bogábojéčój ženski kak ne bi te križ tudi žme-

ten bio! Ne tak za pejnaze je njej žao bilo štere je ta-
vrgo mož, nego za on greh veliki, z šterim je té človek, njén
tiváris Gospodna Boga, koga je ona ober vsega lúbila, žalo.
Prosila ga je dostakrát, naj ne ide v lágoja mesta. Molila
se je njemi, naj se spomina iz svoje oblúbe. Nego mislite vi
ka je njemi to kaj valáto? Nikaj ne. Ne samo ka se je
zgreha nej vódkopo, nego bole notri zakopo. Ednok ga
je túdi dugo-dugo ne domo bilo. Žena je zdaj túdi, kak
vsigdar na konci svoje večerašnje molitve za svojega greh-
šnoga moža molila k. B. D. Mariji. Proti konci noči domo
pridrega pijani mož; tak se je zapojo, ka niti vednako
stati ne mogo. Mlatí se ksteni, i stene lepe podobe vse
doli zlúča, štere so tam gori visile. Zena to ne mogla mi-
rovno glédati. Inda njemi nigdar nikaj ne pravila, zdaj
pa k njemi ide, ga primle za roko ino ga vkraj šče pelati
od podob. Pijani mož se je na to svado, ženo vózápro z
hiže, i tak se je doli kravno.

Pobožna ženska je nikam ne vedla zdaj idti? Šla
je zdomi k svojoj materi. Ne zemelskoj! Sirotica zemelski
starišov ne mela. K nebeskoj Materi je šla, k ednoj po-
dobi, štera je več vór daleč bila od vesnice. Doli poklek-
nola pred podobov: Matere Sedem Žalostih i molila, mo-
lila-dugo za svojega grehšnoga moža.

Kak se domá mož prebúdi, vpamet vzeme spotrete
podobe. Te njemi na pamet prislo, ka je véino nocoj:
Kejpe je doli z stene zmláto, žéno pa z hiže zápro.
Goristane i zove, išče ženo. Ne jo domá najšo. Iskat jo
pri sosedaj. Vsako hižo je gorivdaro, i nišče ne znao za
njegovo ženo. Celó žalosten i potreti se nazaj k domi
povrné. Ozdaleč zavara ednoga mešnika proti njemi idti.
Betežniki so nesli Oltarsko Svestvo dūhovnik. Kak človek
zagledne Oltarsko Svestvo, na kolena spadne i moliti začne
Jezusa Kristusa Sveto Telo. Nikaj ga je genolo: na glas
začne moliti: „Ovo moj Bog ino Gospod, pregrehšo sam
proti Tebi: odpústi mojo hūdobijo, daj mi nazaj mojo ti-
várišico.“ Mimo odidejo méšnik, on pa gori stane, i domo
ide. Za ništerne vūre domo pride žena. Proti njej se prib-
ližava mož, s kuzami jo prosi za odpúščenje i njoj oblúbi,
ka več nigdar nede nereden v pitvini. I resan: te mož

se je povrno. Pijan več nigdar ne bio ; rédno sta živela žlepo Bogi služila. — (Rheinische Volksblatt 1868. 48 št.)

Mož se je povrno, ár je žena za njega molila. Marija je pomogla žensko v njenoj žaloszti, ár je ona Marijo častila za ledičnoga stališa, ino za zakonskoga stališa.

Či mo mi vsi Marijo častili, mo zakone spametnejše sklenjavali. Či se pa po zakoni nevola naprej dá, mo znali si pomoč poiskati. Ki zdaj zakon sklenete, srečni ste, či ste do tegamao Marijo častili. Ki pa ste dotega mao ne delali, po zakoni jo tem bole srčno častijte. Marija živé ino pomága ki jo na pomoč zazávajo.

Slovenec.

„Ki nedužne brani, je poistini vsmileni.“

Sv. Augustin.

„Nikaj ne kaže tak Kristuša, kak smilenost“.

Sv. Ivan Zlatovüstni.

Smrt. Preminočega leta decembra 8-ga so v velikoj starosti zaspali v Gospodi na rokah velezmogućnoga i prečestitoga častnoga kanonika dekana i plebanoša tišinskoga Dr. Ivanóczy Ferenca njihova mati, po imeni Hujs Rozalia. Prečista Devica Marija njim naj sprosi od Jezusovoga Srca večne slavo v nebi. Velezm. i preč. sini g. kanoniki pa izjavimo svoje najglobše sočūtje. Mrtvo telo pokojne je 10-ga decembra k sv. Bedeniki sprevodjeno i tam poleg svojega moža pokopano. Naj počivajo v miri.

Letošnji vūzem. Jako rano bo letos vūzem. Ranej je samo l. 1716 ga i l. 1818-ga bio, gda je eden den prle bio, to je 22 ga marciusa. To stolino ne bo več tak ranoga vūzma. Za devétdesét let, l. 2003-ga bo pa 23-ga marca vūzem obslūžavan od tistih, ki se ga včakajo.

Préstop z lūtaránske v katoličánsko Čérkev. V zád-njem čási je pá eden velki pa vučeni gospod povrgeokrivo Lūtarovo vero, pa je stopo v katoličánsko cérkov. Té odličén gospod je bavarski državni tanáčnik, komi je imé baron Kramer Kleta. Že dugo časa je kázao nagujenjé do katoličánske Cérkvi pa je podpirao njéne dobrotivne náprave, zdaj je pa te postao sám katoličanec. Sláva odličnomi gospodi!

V pijanosti zmrzno. Na cesti pri Slavini je v pijanosti spaduo pa obležo kmet Franc Lenarčič z Hrástja. Na drūgi dén so ga najšli zmržunenoga mrtvoga.

Groznosti na angleškoj ládji. Novine pišejo, ka so na angleškoj ládji „Brunsvik“ zadobišali štiri potnike, ki so se brezi voznih listkov meknoli na ládjo, ka bi se tak zobstom prepelali v Ameriko. Kapitan je nato dáo vse štiri zapreti v edno pozoseb sobico, pa njim je pét dni ne dáo nikše hráne. V skrádnjoj nevoli so strádajoči zlo-mili dveri, pa so se na kolenaj vlekli pred kapitána, pa ga prosili za krüh pa za delo. Kapitán je pa potégno revolvero, pa je dvá kmesti strelo, ednoga pa rano. Mrtvivi teli so v Nev Orleansi spravili na süho zemlo, pa jivi pokopali proti kapitani je pa vložena tožba.

Dve sleparki v obleki redovnic. V Brni so nedávno gor prijali dve ženski, šterivi sta bile oblečenivi v obleko smilenih sestér, pa sta pobirali álmoštvo za nekši dober námen. Oglásili sta se tüdi pri morávskom casárskom námestništvi s prošnjov, ka bi smeli od hiže do hiže pobirati álmoštvo. Námestništvo je resan mislilo. ka sta to právivi redovnici, pa je ne prosilo od njivi nikšega svedočánstva, liki njima je dovolilo, ka slobodno pobirata dáre. Na té náčin sta nábrali že blüzi 1500 korun. Zatem sta pa napravili tüdi več sleparij, tak ka jivi je nazádnje policija záčala zasledüvati, pa jivi gor prijéti. Obej so dáli sodnji v roke. Té dogodek nam káže, kak prekanjeni je dnesdén svejt. Bodimo záto previdni, či bi gda prišeo k nám kakši tihinec, pa med namí pobirao álmostva. Či de se nam vido količkaj sumliv, zahtevajmo odnjega svedočánstvo. Či nebo meo svedočánstva, alí pa de njegovo svedočánstvo krivo, ga včasi dajmo žüpani ali pa žandárom v roke.

Pijanec v cerkvi. Pred novin letom tisto nedelo je v Budapesti eden 36 let star knígovezar po imeni Székely Roman pijan prišo v karmelitansko cerkevi i tam se tak nespodobno obnašeo, da so ga nazoči vözbili z cerkvi i prekdali redári (policaji). Bodi pozdravljeno to čedno i batrivno lüdstvo, štero se gorjemlé ne kre oskrinjevalcov bože hiže, nego kre Jezusa. Z oskninjevalci bože hiše vüz bože hize. Njihovo mesto je ne tü. Vnogi obsedi ali obstoji v cerkvi, kak žganik v skledi, za ves svet bi ne vüpaopomenoti soseda gučečega, smebečega, se rivajočega. Jezus z oltara gleda oba i obsodi oba. Ednoga zavolo nespodobnoga obnašanja, drügoga zavolo mučanja lüčkoga greha.

Dar trononaslednika. Božične svetke je eden vodnik električnih kol štel v Beči svojimi deteti za božični dar edne knige kupiti. Pojbec bi rad te lepše meo — malo je ne z očmi požro, tak je gledao — ali oča njemi je samo te falejše mogeo kupiti. Eden višešnji oficer vidivši želo detečo, njemi te lepše kupi. Žena oficerova pita dete: — poznaš toga gospoda, ki so ti knigo kupili. Zkluma z glavov, da ne. Nato gospa odgovori: To so trononaslednik, mali, bodi pošteni človek i dober domolub.

Na znanje.

Pri vredileli Marijinoga lista se dobijo zdaj k vüzemskoj spovedi pá za deco od škofijske oblasti potrdjene i pohvaljene molitvene knige „Hodi k oltarskomi Svestvi“ po 90 filerah z poštov vred. Tiste po 70 filerah so že raznešene. Te so močnejše i lepše.

Dete moli!

Dete moli milo srčno
Z sklenjenimi rokicami . . . ,
Jezuška prosi trno :
Hodi k meni, bodi znami,
Mamica so stari, slabi
Oča, mati, pa že v jami.

Hodi k meni, bodi mi voj
Mi smo sama mala bratja
Hodi k meni najstarejšoj.
V meni naj iná zavetja :
Menši bratec, menše sestre,
Gda mamice več ne boče.

Pepek.

Mati Pepekova so na senje odišli. Zdaj je sam doma.
Ali on se ne boji, zna, ka na dete pazi angel čuvar i
gleda je dober Jezus z oltára. Zato pa tūdi nikaj hūdoga
ne dela, ne odleti po vesi, da si tak misli : Bogec me vidi.

Edno bi pa li rad meo. Mati njemi stalno prinesejo nikaj z senja. Kaj pa on njim dá? Večkrat je čuo, ka so se tožili: Bog moj, odket pa vzemem, da te vnoge duge rešim. I to je tudi čuo večkrat od njih, ka so prani: pétsto koron mam na toj hiži. No, misli si, jaz bom pa šo zdaj na hižo, pa bom tečas iskao, dokeč ne naj-

Dete moli.

dem tih pétsto koron. Sosedje so ga ovarali, gda je z visel dolgledao i ga obranili, naj bi kje dol ne spadno.

Materi je toti ne mogeo dati pétsto koron, keliko duga je ona na hiši mela, dao njej je pa z tem iskanjom en dokaz lepe deteče lúbezni, štera se skrbi za stariše, gda so v potrebčini. Lúbila ga je zato ona tudi vsigdár bole i pazila na njega, naj na grešno pot kak ne zablodí i med razbijaste pajdaše ga nigdar ne pústila.

I to je največ vredno.

Najveksi deo je to za najmre, če je stariš v nedužnosti obdrži, da za to bo *na veke* veselo v nébi.

Dete, bogaj stariše, gda te od hüdoga odvräčüjejo i pomagaj njim delati, najbolje pa dosta moli za njé.

Karček.

Samo tri leta je bio star Karček, gda se njemi je senjalo, ka so lepo zidano hišo meli i on je v njej drage igrače meo. Pita zato očo: ajta, je to ne laž, i Jezušek ne žalosten zatoga volo, ka se je meni senjalo, ka je ne istina. Oh, kak pravičen je te mali dečarec bio. Bodi tüdi ti drago dete i boj se laži. Jezušek je jako razžaljen, če dete laže. On je tak pravo, ka samo hüdi düb, tisti grdi, ki düše v pekel vlačü, samo té laže. Sveti Augustin pa právi, ka če bi si mogli z lažjov nebesa spraviti, ne bi smeli lagati. Znaš zakaj dete drago? Záto, ka je Jezušeki na veliko žalost laž. Guči zato vsigdár pravico.

Naj ti düša lepša bo.

Gda je O. Wehinger, ki je gobavce oskrblavao, milodare nabirao za te nesrečne beteznike, šterim celo telo gnili i po falataj odkáple, ga pita edna gospa, če se njemi ti betezniki ne mrzijo i če se ne boji, ka — on tüdi te beteg dobi — z smehom odgovori: žmetno je to delo, ali düša pa lepša bo ponjem. Edne prémočne familije deklüčko te reči tak genejo, ka gda odraste, se odpove svojemi imanji, postane vsmilena sestra i slüži v Ameriki pri gobavih beteznikah, naj njoj düša lepša bo. — Drago dete, Jezušek na telo nigdár ne gleda, — ne cifraj se zato, — nego samo na düšo, to lepšaj zato. Düša je pa lepša po vsakom vrednom svetom obhajili i vsakom dobrom deli.

Rednikov odgovor.

Bakan I. Penango. Hvala na pozdravljenji. List ti bom pošilao. Naj ga prebirajo kaj naši dečki. „Spe salvi facti sunt“ je boža reč. Vūpaj se! Nikaj ne visi od naše moči, nego vse od bože pomoči. Naša moč obstoji v vūpanji. Sestram imena ne sem odkrio. Ne je potrebno. Ti si pa pri meni notriskljeni. Moli za mene, jaz molim za tébe. Marija bo pomagala. Stariše zroči po Mariji v Srce Jezusovo, tū je popolnoma poskrbljeno za njé.

Grūškovnjak, Kerec, Berden, Geder, Vogrinčič. Penango. Vsem, ki ste mi pisali pozdravljenje, hvala pristrčna. Zahvalnost je lepa jakost i rodi nove dobrote. Na novo se zato posadite v moje srce i nigdár ne zbrīšete ž njega. Marija pa naj vam da stanovitnost.

Edšidt Št. Ged. Hvala na pozdravljenji tem bole pa na agitaciji. Ta slednja je potrebna. Ona je tista sila, štera po Jezusovih rečah nebo odpira. Pét Skakovčarov je kalendare zamūtulo. Pozdrav.

Čeh Št. Horvat Ivan, Žerdin Jožef. Cavaglia. Vsem trem lepa hvala na pozdravljenji. Marijin list hodo bo v zavod vaš, kaj ga prebirajte. Molite za mene, jaz tūdi molim za vás. V lepom kraji ste, lepo naj bo tūdi vaše včenje, ešče bole pa življenje. Stariši vaši se nikaj na vas ne tožijo; le tak naprej! Marija vam bodi vodnica!

Baša Ivan. Lugatz. Hvala na dobrom želenji. 2 kr. za list sem dobo. Vsem domačim pozdrav. Prosim te širi list med slovinci, ki so od nas tam zaseljeni. Marija ti bo trūd povrnola. Deviški tretjired se tebi tūdi jako preporača.

Serec Anton. Szombathely. Telikajše i tebi se preporača. List tebi tūdi bo hodo. Hvala na pozdravljenji.

Máté. Pannonhalma. Hvala na pozdravljenji. List se ti bo pošilao. Srčen pozdrav.

Kodila L. Tišina. Pišeš „Da ne morem pozabiti svoje rojstne domovino, zato njim pošlem 10 kr. k sv. Bedeniki na novi oltar, naj tūdi tam bode Jezus v lepoj hiži domá“. Lepe reči, ešče lepsi je pa dar od ednoga siromaškoga slugo. Jezuš ti že bo povrno. Peneze sem odposlao k sv. Benediki. — Hvala tūdi na lepom novoletnom želenji.

Hári Mihal kovač Rópoči. Kalendar i decemberski list sem vam z Čerenčovec odposlao januara.

Amerikanci v Chicagi. Naznani se vam, da liste do-
bite pri Zerdin Jožefi No. 8 E 14 Str. — Lebar Jožefi
416 Federal Str. — Roš Matjaši 1118—20 E 64 Str. Ki
nalehči nemore k tem trem po njega hoditi, dobi ga na
svoj naslov tūdi, samo naj se zglesi primeni i list dol
plača. Najbolše je večim vkūposlati peneze. Vsem srčen
pozdrav.

Odpuštki.

Február.

- 16-ga popolen odpústek za kotrige živoga rožnoga venca.
19-ga " " " tretjerednike.
21-ga " " " tretjerednike.
22-ga " " " tretjerednike.
23-ga " " " kotrige kamelskoga škapulera
bratovčine.

Marcíuš.

- 5-ga popolen odpústek za tretjerednike
6-ga i ešče eden prostozvoljeni den meseca popolen od-
pústek za otarskoga Svestva bratovčine i dnes za
tretjerednike.
7-ga ali 9-ga popolen odpústek za kotrige Srca Jezusovoga
bratovčine.
9-ga popolen odpústek za tretjerednike.
12-ga " " " kotrige Jezusovoga Srca bra-
tovčine.

K zadoblenji popolnih odpústkov je potrebno spoved,
prečiščavanje odpraviti i v namen sv. materecerkvi moliti.
Navadno se moli 5 očanašov, 5 zdravimarj. Opravi se
pa naj ta molitev ešče v cerkvi, zato, ka se obiskavanje
materecerkve večkrat tūdi naprejspiše. Ki vsaki den, ali
konči 5-krat na tjeden hodi vredno k sv. obhajili brez
spovedi dobi vse popolne odpústke. (Ac. S. S. XXXIX.
62. 1906. febr. 14.)